

73486

ZAKONI IN UREDBE

XVIII. ZVEZEK

Zakon
o meščanskih šolah

V Ljubljani 1932

Založila in natisnila tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani

V založbi tiskarne Merkur v Ljubljani

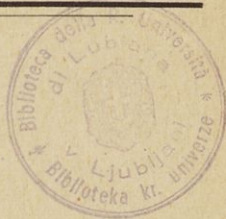
so izšle sledeče knjige:

Zakoni in uredbe:

- I. zv.: Zakon o nelojalni konkurenci, broš. Din 6'—.
- II. zv.: Pravilnik o pomožnem osebju drž. prometnih ustanov v resortu ministrstva za promet, broš. Din 8'—.
- III. zv.: Zakon o javnih beležnikih (notarjih), broš. Din 12'—.
- IV. zv.: Zakon o glavni kontroli, broš. Din 10'—.
- V. zv.: Zakon o občnem upravnem postopku in zakon o banski upravi, broš. Din 20'—, vez. Din 25'—.
- VI. zv.: Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah javnih notarjev. — Pravilnik za izvršitev zakona o javnih notarjih. — Zakon o izpremembi in dopolnitvi § 244. zakona o javnih notarjih. — Uredba o številu in sedežih javnih notarjev, broš. Din 18'—, vez. Din 25'—.
- VII. zv.: Zakon o uradnikih, broš. Din 18'—.
- VIII. zv.: Pravilnik o poslovanju krajevnih (mestnih) kontrol in komisarjev za izredne preglede, broš. Din 12'—.
- IX. zv.: Zakon o državnem prometnem osebju, broš. Din 14'—.
- X. zv.: Pravilnik za voditev zemljiških knjig, broš. Din 14'—.
- XI. zv.: A. Ustava kraljevine Jugoslavije. — B. Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna območja, broš. Din 8'—.
- XII. zv.: Zakon o volilnih imenikih. — Zakon o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino, broš. Din 8'—.
- XIII. zv.: Zakon o društvih, shodih in posvetih, broš. Din 6'—.
- XIV. zv.: Uredba o lekarnarski zbornici, broš. Din 8'—.
- XV. zv.: Zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o volitvah narodnih poslancev, naredba, popravki, tolmačenja, pojasnilo, objava ter obrazci volilnih zapisnikov in pooblastila k zakonu o volitvah narodnih poslancev. — Zakon o volitvi senatorjev, broš. Din 8'—.
- XVI. zv.: Zakon o obrtih, broš. Din 20'—, vez. Din 25'—; poština Din 3'—.
- XVII. zv.: Zakon o poslovnem redu v narodni skupščini. — Zakon o poslovnem redu v senatu, broš. Din 15'—.
- XVIII. zv.: Zakon o meščanskih šolah, broš. Din 5'—.

Sledijo nadaljnji zvezki.

Zakoni in uredbe

Zakon o meščanskih šolah.

P o n a t i s

iz »Službenega lista« kraljevske banske uprave
Dravske banovine

V Ljubljani 1932

Izdala in natisnila tiskarna Merkur v Ljubljani
(Predstavnik tiskarne O. Mihálek)

73486

030019390

Vsebina

	Stran
Zakon o meščanskih šolah.	
I. poglavje: Obče odredbe	1
II. poglavje: Otvarjanje, vzdrževanje in zatvarjanje . . .	3
III. poglavje: Pouk	4
Šolsko leto	6
IV. poglavje: Učenci	8
V. poglavje: Učitelji	12
IV. poglavje: Uprava in nadzorstvo	16
Prehodne odredbe	17

Mi

ALEKSANDER I.,

po milosti božji in volji naroda kralj Jugoslavije,

predpisujemo in proglašamo na predlog Našega ministra za prosveto in po zaslišanju predsednika Našega ministrskega sveta

zakon **o meščanskih šolah.***

I. POGlavJE.

Obče odredbe.

§ 1.

Meščanske šole so državne naprave, ki jim je naloga:

1. dati svojim učencem poleg potrebne socialne vzgoje in vzgoje v duhu državnega in narodnega edinstva in verske strpljivosti obsežnejšo občo izobrazbo kakor jim jo morejo dati višje narodne šole;

2. pripravljati svoje učence na trgovinske, obrtno-industrijske ali kmetijske življenske poklice s tem, da jim dajo zaokroženo praktično znanje in jim razvijajo ljubezen do teh poklicev;

3. pripravljati jih za srednje strokovne šole.

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije«, z dne 5. decembra 1931., št. 285/XCIII/659.

§ 2.

Meščanske šole imajo veljavo nižje srednje šole.

§ 3.

Pouk na meščanskih šolah iste smeri je enak za vso državo.

Učenci ne plačujejo ne vpisnine ne šolnine.

§ 4.

Meščanske šole so lahko:

1. moške;
2. ženske;
3. mešane — za skupno šolanje učencev in učenk v krajih, kjer jih iz tehtnih vzrokov ni mogoče ločiti.

§ 5.

Vsaka meščanska šola ima svoj okoliš, iz katerega prvenstveno sprejema učence.

Šolski okoliš odreja meščanskim šolam minister za prosveto.

§ 6.

Meščanske šole smejo biti urejene tudi internatski. Otvoritev internata odobri minister za prosveto.

§ 7.

Meščanska šola sme imeti poleg imena kraja tudi ime kakšnega našega priznanega zgodovinskega velika-
na. To odredi minister za prosveto.

§ 8.

Vsaka meščanska šola ima svoj pečat (z državnim grbom) z nazivom šole in z imenom kraja, v katerem je.

Minister za prosveto predpisuje pravila o voditvi šolske uprave in ureditvi šolskega arhiva, o šolski opravi, o zalaganju in ureditvi knjižnic in o zbirkah učil.

§ 9.

Z izrazi upravitelji, učitelji, učitelji veččin in ročnih del in učenci po tem zakonu je razumeti tudi upraviteljice, učiteljice, učiteljice veččin in ročnih del in učenke, če ni drugače odrejeno.

II. POGlavJE.

Otvarjanje, vzdrževanje in zatvarjanje.

§ 10.

Meščanske šole se otvarjajo po državni potrebi tam, kjer so izpolnjeni pogoji za njih otvoritev, zlasti pa v mestih in v krajih, ki so bolj gosto naseljeni.

Meščanske šole se smejo otvarjati tudi na prošnjo upravnih občin ali banovin, če se zavežejo na pogoje iz § 11.

Otvarjajo in zatvarjajo se z odločbo ministra za prosveto.

§ 11.

Za otvoritev meščanske šole je treba:

1. da je otvoritev materialno zagotovljena;
2. da je za pričetni razred vsaj 30 (trideset) učencev;
3. da je v kraju zagotovljeno predpisano šolsko poslopje z igriščem, s potrebno opravo in učili in po smeri šole tudi potrebno zemljišče za vaje učencev v kmetijskih opravilih, odnosno delavnice založene z orodjem;
4. da je v poslopju ali v bližini stanovanje za upravitelja in za slugo;
5. da je za novo šolo zadostno število kvalificiranih učiteljev;

Poslopje sprejema komisija, ki jo odredi minister za prosveto.

§ 12.

Za gradnjo, vzdrževanje, popravila in prezidavo poslopij za meščanske šole, kakor tudi za pribavljanje potrebnega zemljišča veljajo odredbe zakona o narodnih šolah.*

§ 13.

Banovinam in mestom se sme dovoliti, da otvorijo in z lastnimi sredstvi vzdržujejo banovinske in mestne meščanske šole s pogojem, da se povsem prilagodé odredbam tega zakona.

§ 14.

Če tri leta po vrsti na koncu leta v vseh štirih razredih ni več kot 80 učencev, se šola zatvori.

Minister za prosveto sme vzdržati meščansko šolo tudi z manjšim številom učencev, če to državne koristi zahtevajo.

Ta utesnitev ne velja za meščanske šole, ki jih vzdržujejo banovine ali mesta.

III. POGlavJE.

Pouk.

§ 15.

Šolanje na meščanski šoli traja štiri leta.

§ 16.

Po gospodarskih potrebah prebivalstva in po drugih razmerah v kraju, kjer je šola, smejo biti meščanske šole teh-le smeri:

1. obrtno-industrijske;

* »Uradni list« št. 110/25 (119/26) iz l. 1929./1930., »Službeni list« št. 85/17, 145/24 iz l. 1930. in št. 213/36 iz l. 1931.

2. trgovinske;
3. kmetijske (po raznih granah kmetijstva).

V odloku o otvoritvi se določi tudi, katere smeri je meščanska šola.

§ 17.

V meščanskih šolah se uči:

1. verouk z moralnimi nauki;
2. srbsko-hrvatsko-slovenski jezik;
3. en tuj živi jezik (francoski ali nemški);
4. narodna zgodovina z najvažnejšimi dogodki iz obče zgodovine;
5. zemljepis naše države z osnovami zemljepisa sosednih in drugih držav in kontinentov;
6. računstvo;
7. geometrija z geometrijskim in tehničnim risanjem;
8. knjigovodstvo in spisje;
9. fizika;
10. mineralogija in kemija s tehnologijo;
11. botanika in zoologija;
12. higiena;
13. pouk in vaje iz kmetijstva, industrije in trgovine z osnovami nacionalne in politične ekonomije;
14. državljske dolžnosti z osnovami zakonodajstva;
15. prosto risanje;
16. lepopisje;
17. stenografija in daktilografija;
18. domače gospodarstvo (gospodinjstvo);
19. glasba (vokalna in instrumentalna);
20. telovadba po sokolskem sestavu;
21. ročna dela s posebnim uporabljanjem narodnih motivov.

Vsi predmeti se predavajo praktično po smeri šole. Minister za prosveto sme odrediti po zaslišanju banske uprave, da se namesto označenih jezikov poučuje drug tuji jezik.

§ 18.

V prvih dveh razredih vseh meščanskih šol je učni načrt enak. Pouk v III. in IV. razredu se urejuje po smeri, ki je določena šoli z odlokom o otvoritvi.

Pouk strokovnih predmetov in veščin kakor tudi praktične vaje se smejo vršiti po skupinah učencev. Skupine smejo sestavljati tudi učenci raznih razredov.

Kateri predmeti in v katerem razredu naj se poučujejo kot obvezni ali neobvezni, v katerem obsegu in po koliko ur na teden, kakor tudi vse ostale podrobnejše odredbe o pouku predpisuje minister za prosveto po smeri šole, ko je zaslišal glavni prosvetni svet.

Pouk na ženskih in mešanih meščanskih šolah je treba tudi poklicu žene v življenju priravnati.

Vsi učni predmeti in veščine, ki se uče obvezno v enem razredu, imajo svojo posebno važnost in se ne sme smatrati noben predmet za postranskega.

§ 19.

Pouk na meščanskih šolah se vrši v državnem jeziku.

§ 20.

Učni in vzgojni red je prirediti tako, da poznajo učenci temeljito narodno življenje in se zanje pripravijo po § 1. Zato so tudi izleti, na katerih naj se poznajo materialne in duhovne pridobitve našega naroda, zlasti one, ki ustrezajo smeri šole, redni sestavni del pouka.

Podrobnejše odredbe o tem predpiše minister za prosveto s pravilnikom.

Šolsko leto.

§ 21.

Šolsko delo se začne 1. septembra z vpisovanjem učencev in se konča dne 20. junija, za učence IV. raz-

reda pa do konca maja. Šolsko leto se začne dne 1. septembra in traja do dne 31. avgusta prihodnjega leta.

Predavanja se prično takoj po dokončanem vpisovanju, najkasneje pa dne 10. septembra. Do tega dne se morajo opraviti popravni in naknadni izpiti.

§ 22.

Šolsko leto se deli na dve polletji. Prvo polletje traja do dne 22. decembra, drugo pa do dne 20. junija, za učence IV. razreda pa do konca maja.

Konec vsakega polletja dobe učenci ocene o uspehu v poedinih predmetih za to polletje. Po zvršetku šolskega dela se prevedejo učenci v višji razred, učenci IV. razreda pa opravljajo zaključni izpit. Letni uspeh se priobči učencem dne 29. junija s priložnostno šolsko slavnostjo in z razstavo del učencev.

§ 23.

Velike šolske počitnice trajajo od dne 29. junija do dne 31. avgusta. Po smereh šole sme izpremeniti minister za prosveto na predlog banske uprave pričetek in zvršetak šolskega dela in sme del počitnic tudi drugače razporediti.

Ban sme dovoliti med šolskim letom, da se prekine delo v učilnici zaradi praktičnih del na polju in v delavnici. Ta dela vodijo učitelji, ki predavajo te predmete. Če je ta prekinitev daljša od 30 dni, je za banovo odločbo treba odobritve ministra za prosveto.

Minister za prosveto odredi v sporazumu s predstavniki priznanih veroizpovedanj, ob katerih praznikih ni šole.

Ostale odredbe o prekinitvi šolskega dela zaradi ekskurzij, slavnosti in dr. predpisuje minister za prosveto s pravilnikom v smislu zakona o srednjih šolah.*

* »Uradni list« št. 398/98, (453/114) iz l. 1929.,
»Službeni list« št. 273/44 iz l. 1931.

IV. POGlavJE.

Učenci.

§ 24.

Učenci se vpisujejo dne 1., 2. in 3. septembra.

V posebej opravičenih primerih sme celotni učiteljski zbor dopustiti vpisovanje do dne 20. septembra, minister za prosveto pa do dne 10. oktobra.

V prvi razred se smejo vpisovati učenci, ki so dovršili IV. razred osnovne šole brez slabe ocene ali ki so dovršili razred višje narodne ali srednje šole, če nimajo več kot 14 let.

V višji razred se sprejemajo učenci, ki so uspešno dovršili predhodni razred meščanske šole in za drugi razred ne starejši od 15 let, za tretji razred ne starejši od 16 let in za četrti razred ne starejši od 17 let.

O sprejemu učencev drugih šol v višji razred veljajo odredbe, ki jih predpiše minister s pravilnikom.

§ 25.

V prvem in drugem razredu meščanske šole ne sme biti več kot 50, v tretjem in četrtem pa ne več kot 40 učencev. Če jih je več, se mora razred razdeliti na dva oddelka.

O izjemah odloča minister za prosveto.

§ 26.

Če zapusti učenec šolo med šolanjem v meščanski šoli ali se izključi in ne stopi v drugo šolo ali v obrt ali v trgovino, se mora vrniti v višjo narodno šolo in v njej nadaljevati šolanje, dokler ne preteče šolska obveznost po zakonu o narodnih šolah.

§ 27.

Učenci smejo imeti svoja društva zaradi umstvenega, moralnega, estetičnega in telesnega izpopolnjevanja, toda nikakor ne na plemenski ali verski podstavi.

Delovanje teh društev stoji pod stalnim nadzorstvom šolske uprave. Društvena pravila odobruje minister za prosveto na predlog celotnega učiteljskega zbora.

Razen teh svojih društev smejo biti učenci člani samo še podmladka društva Rdečega križa, Sokola kraljevine Jugoslavije in Ferialnega saveza.

Zunaj šole smejo biti učenci člani verskih združb svoje verske zajednice.

§ 28.

Z izključitvijo iz meščanske šole se sme kaznovati učenec samo zaradi neprimerne vedenja.

Zaradi nezadostne priprave se učenec ne sme odstraniti iz meščanske šole med šolskim letom, marveč se odloči ob koncu šolskega dela, ali naj učenec razred ponavlja; če ga je pa že ponavljal, se odkaže v višjo narodno šolo.

§ 29.

Uspeh učencev v meščanskih šolah se ocenja z ocenami: odlično (5), prav dobro (4), dobro (3), slabo (2), nezadostno (1).

§ 30.

Vedenje učencev se ocenja z ocenami: odlično (5), prav dobro (4), dobro (3), neprimerno (1).

§ 31.

Učitelj oceni uspeh vsakega učenca med polletjem, pri čemer se ozira na njegovo dejansko udeležbo pri pouku in uvaža njegove individualne lastnosti kakor tudi življenske pogoje, na koncu polletja pa označi svojo sodbo o uspehu z eno izmed ocen iz § 29.

Konec drugega polletja sme zahtevati upravitelj, da se izprašajo poedini učenci vpričo njega iz vse snovi, da se ugotove ocene za to polletje.

Letne ocene o uspehu učencev se ugotavljajo v razrednem učiteljskem zboru po zvršetku šolskega dela in

na osnovi obče sodbe, ki jo dajo učitelji poedinih predmetov o učencih. Pri tem ima ocena za drugo polletje največjo važnost.

§ 32.

Oceno iz vedenja daje konec vsakega polletja celotni učiteljski zbor na osnovi sodbe, ki so si jo ustvarili učitelji o učencu med polletjem. Ocena o vedenju za drugo polletje je obenem tudi letna ocena in se mora pri njenem določevanju uvaževati učenčevo vedenje med šolskim letom.

§ 33.

O prevajanju učencev v višje razrede odloča razredni učiteljski zbor.

§ 34.

V višji razred se prevedejo učenci, ki imajo iz vseh predmetov najmanj dobro (3) oceno.

Učenci, ki dobe slabo (2) letno oceno iz treh ali več predmetov ali nezadostno (1) letno oceno iz dveh predmetov, ponavljajo razred; če dobe slabo (2) iz enega ali dveh predmetov ali nezadostno (1) oceno iz enega predmeta, opravljajo popravljalni izpit, in to učenci prvega do tretjega razreda v začetku prihodnjega šolskega leta, učenci četrtega razreda pa od dne 10. do dne 15. junija pred komisijo, ki jo sestavljajo upravitelj ali njegov namestnik, predmetni učitelj in en učitelj, ki ga odredi upravitelj. Učenci, ki dobe pri tem izpitu slabo (2) ali nezadostno (1) oceno, če tudi samo iz enega predmeta, morajo razred ponavljati.

§ 35.

Učenci, ki niso mogli biti ocenjeni zadostno zaradi bolezni ali iz drugih tehtnih vzrokov, opravljajo po odločbi razrednega učiteljskega zbora razredni izpit iz vseh ali iz poedinih predmetov v mesecu juniju vpričo upravitelja, popravne izpite pa opravljajo z ostalimi učenci v začetku prihodnjega šolskega leta.

Učenci, ki so zadržani, da bi opravljali v mesecu juniju ta izpit, morajo o tem obvestiti upravitelja pred izpitom. Če opravičijo izostanek, jim sme celotni učiteljski zbor dovoliti opravljanje izpita v začetku prihodnjega šolskega leta, toda taki učenci ne morejo opravljati popravnega izpita iz drugega odstavka § 36. Za te izpite se ne plačuje nobena taksa.

§ 36.

Učenci, ki dovrše četrti razred najmanj z dobro (3) oceno iz vseh predmetov, opravljajo zaključni izpit. Zaključni izpit se opravlja v mesecu juniju. Pravila za opravljanje zaključnega izpita predpisuje minister za prosveto po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta.

§ 37.

Razen razrednih, popravnih in zaključnih izpitov so na meščanskih šolah tudi še dopolnilni izpiti, ki jih opravljajo, kolikor je to potrebno, ob sprejemu v višji razred učenci iz drugih šol (§ 24. na koncu).

§ 38.

Učenec sme prestopiti iz ene meščanske šole v drugo samo iz tehtnih razlogov in po odobritvi šolskega upravitelja. V drugo šolo mora priti v 10 dneh, razen če je teže bolan, toda tudi tedaj mora javiti svoj vpis v 10 dneh.

§ 39.

Ministrstvo za prosveto sme poslati na predlog celotnega učiteljskega zbora ob svojih stroških učence, ki se posebno odlikujejo, v strokovne šole doma ali v inozemstvu, da se izpopolnijo v poslih, za katere so pokazali posebno voljo in sposobnost.

§ 40.

Zaradi strokovne izpopolnitve učencev, ki so dovršili meščansko šolo v izvestni smeri, sme otvoriti mini-

ster prosvete enoletne ali dvoletne tečaje pri meščanskih šolah v krajih, ki jih on določi.

§ 41.

Zakonski predpisi o vpisovanju učencev, zdravniškem pregledu, njih vedenju in kaznovanju, o šolskih potrdilih in izpričevalih, ki veljajo za učence srednjih šol, veljajo tudi za učence meščanskih šol, kjerkoli s tem zakonom in s pravilnikom za njegovo uporabljanje ni odrejeno drugače.

V. POGlavJE.

Učitelji.

§ 42.

Učitelji meščanskih šol so:

1. upravitelji;
2. učitelji;
3. učitelji veščin in ročnih del;
4. strokovni učitelji.

Ob nedostatku učiteljev ali zaradi nezadostnega števila ur za učitelje sme postaviti minister za prosveto strokovnjake za honorarne učitelje. Honorar od ure določa minister za prosveto.

Za šolskega zdravnika veljajo odredbe zakona o srednjih šolah.

§ 43.

Za upravitelja meščanske šole sme biti postavljen redni učitelj meščanske šole, ki se je odlikoval s svojim delom v šoli in izven šole in ima najmanj 17 let učiteljske službe, od teh vsaj štiri leta na meščanski šoli.

Na ženskih meščanskih šolah smejo ob istih pogojih biti postavljene za upraviteljice tudi učiteljice.

Svojestvo upravitelja meščanske šole ni zvanje po zakonu o uradnikih.

§ 44.

Za učitelja meščanske šole se sme postaviti, kdor je dovršil nižji tečaj višje pedagoške šole in opravil diplomski izpit ali kdor je dovršil njej enako šolo ali kdor je dovršil višji učiteljski tečaj po § 26. zakona o učiteljiščih.*

Za učitelja verouka na meščanski šoli se sme postaviti, kdor je dovršil bogoslovne nauke in je dobil odobritev od pristojnega verskega oblastva, da sme predavati verouk. To odobritev smejo verska oblastva med poznejšim učiteljevim službovanjem preklicati, če se pokaže, da je ravnal učitelj zoper odredbe dotične cerkve.

§ 45.

Strokovni državni izpit sme opravljati začasni učitelj po dveh letih dela na meščanski šoli.

Pravila o strokovnem državnem izpitu predpisuje minister za prosveto po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta.

Pravila o strokovnem državnem izpitu za učitelja verouka na meščanskih šolah predpisuje minister za prosveto v soglasnosti s pristojnim verskim oblastvom (za katolike: predsedništvo škofovskih konferenc) in po zaslišanju glavnega prosvetnega sveta.

Začasni učitelji kateregakoli predmeta, ki ne opravijo strokovnega državnega izpita v 5 letih od dne postavitve za začasnega učitelja meščanske šole, se odpuste iz državne službe.

§ 46.**

Učitelji veččin in ročnih del, začasni in stalni, smejo postati oni, ki imajo izobrazbo za učitelja veččin in ročnih del na srednjih šolah.

Začasni učitelji veččin in ročnih del, ki ne opravijo v 5 letih od dne postavitve učiteljskega izpita po

* »Uradni list« št. 414/103 iz l. 1929.

zakonu o srednjih šolah, se morajo odpustiti iz državne službe.

§ 47.

Za strokovnega učitelja se sme postaviti, kdor je po opravljenem nižjem tečajnem izpitu na srednji šoli ali zaključnem izpitu na meščanski šoli dovršil srednjo strokovno šolo z zaključnim izpitom in potem vsaj dve leti praktično deloval v kakšni napravi (državni ali privatni) pri poslu, za katerega se postavlja.

§ 48.

Upraviteljem, učiteljem, strokovnim učiteljem in učiteljem veščin in ročnih del se odrejajo položaj, plača, prejemki, pokojnina kakor tudi ostale pravice in dolžnosti po zakonu o uradnikih,* kolikor s tem zakonom ni odrejeno drugače.

§ 49.

Učitelji meščanskih šol smejo prestopiti v drugo stroko samo po odobritvi ministra za prosveto.

§ 50.

Upravitelji in učitelji meščanskih šol se ocenjuje tako kakor direktorji in učitelji srednjih šol.

§ 51.

Učitelji morajo dajati zgled državljanske, verske, plemenske in politične strpljivosti. Zato se morajo izogibati vsem akcijam privatnega in javnega, zlasti zgolj političnega značaja, ki jih utegnejo dovesti do te nestrpljivosti. Radi tega ne smejo biti učitelji člani organizacij, ki v kakršnemkoli pogledu škodujejo smotrom meščan-

* »Službeni list« št. 133/25 iz l. 1931.

skih šol (§ 1.), niti se baviti s posli, ki se ne zlagajo z njihovim poklicem. Ocena o tem pripada ministru za prosveto.

Za opravljanje drugih poslov razen učiteljskih morajo predhodno izposlovati odobritev ministra za prosveto.

§ 52.

Za učitelje meščanskih šol veljajo disciplinski predpisi po zakonu o narodnih šolah z dne 5. decembra 1929., in po teh predpisih se morajo izrekati kazni tudi za prestopke upravnega značaja in za prestopke zgolj učiteljskega značaja, toda tako, da odstopijo sreski načelniki, katerih prosvetni referenti nimajo izobrazbe za učitelje meščanskih šol, vse disciplinske predmete banski upravi v rešitev.

V mestih, ki niso pod upravo sreskih načelnikov, izrekata kazni ban in minister za prosveto, na področju uprave mesta Beograda pa izreka kazni minister za prosveto.

Minister za prosveto odreja v disciplinski odbor pod predsedstvom načelnika za osnovni pouk štiri osebe s fakultetno izobrazbo ali izobrazbo za učitelja meščanskih šol.

§ 53.

Upravitelji in učitelji meščanskih šol imajo iste dolžnosti, ki so predpisane z zakonom za učitelje srednjih šol. Razen tega morajo skrbeti za to, da prilagode svoje vzgojevalno in učno delovanje smeri meščanske šole, tako da šola uspešno ustreza svoji nalogi. Dolžni so posebno paziti na praktično uporabljanje učne snovi in skrbeti zanjo.

Podrobnejše odredbe po tem pregledu predpiše minister za prosveto s pravilnikom.

§ 54.

Učitelji meščanskih šol imajo na teden to-le število ur:

1. upravitelji 10 ur,
2. redni učitelji 20 do 22 ur,
3. začasni učitelji prvi dve leti službe 14 ur, pozneje pa kakor redni učitelji,
4. učitelji veččin in strokovni učitelji 22 do 24 ur, če pa morajo opravljati državni strokovni izpit, prvi dve leti po 16 ur.

V šolah z več kot 14 (štirinajst) oddelki sme imeti upravitelj največ štiri (4) ure.

Za odstop ek izpod določenega števila ur je potrebna odobritev ministra za prosveto.

§ 55.

Po potrebi so učitelji dolžni sprejeti tudi večje število ur, in sicer:

a) začasni učitelji, strokovni učitelji in učitelji veččin in ročnih del največ 3 ure čez število, določeno v točkah 3. in 4. § 54.;

b) ostali učitelji največ 6 ur čez določenih 22 ur.

Razredništvo, delo upravitelja in poslovodje se ne honorira niti se ne šteje v redne ure. Istotako se ne smejo honorirati izpiti.

VI. POGlavJE.

Uprava in nadzorstvo.

§ 56.

Vrhovno upravo in nadzorstvo na meščanskih šolah vrši minister za prosveto neposredno ali po organih občereprave in posebnih odposlancih po odredbah tega zakona in skladno z zakonom o notranji upravi.*

* »Uradni list« št. 313/76 iz l. 1929.

V Beogradu in na njegovem upravnem področju so meščanske šole podrejene ministru za prosveto.

§ 57.

Stalno neposredno upravo in nadzorstvo nad šolo vrši upravitelj. Njegovi pomožni organi v tem pogledu so: celotni učiteljski zbor, razredni učiteljski zbor, razredniki in razen tega sta tudi še njegova pomožna organa poslovodja in knjižničar.

§ 58.

Odredbe zakona o srednjih šolah glede dolžnosti direktorja, o sestavi in poslih celotnega učiteljskega zbora in razrednega učiteljskega zbora, o razrednikih in poslovodjih veljajo tudi za meščanske šole. Minister za prosveto odredi s pravilnikom uporabo teh odredb po smeri meščanske šole.

§ 59.

Nadzorstvo nad meščanskimi šolami je administrativno in učno-instruktivno.

Podrobnejše odredbe o nadzorstvu predpisuje minister za prosveto s pravilnikom.

Prehodne odredbe.

§ 60.

Ko stopi ta zakon v moč, se smejo prevesti:

1. za upravitelje po tem zakonu vsi dosedanji upravitelji (direktorji, ravnatelji) meščanskih šol;
2. za učitelje po tem zakonu: vsi dosedanji učitelji meščanskih šol, ki so dovršili nižji tečaj višje pedagoške šole z diplomskim izpitom kakor tudi oni, ki so opravili usposobljenostni izpit za meščanske šole ali ki jim je to zvanje priznано po dosedanjih zakonih in zakonskih odredbah;
3. za učitelje veččin vsi dosedanji učitelji veččin, ki se zateko na teh mestih na dan, ko stopi ta zakon v moč.

Ti imajo pravico opravljati izpit za stalnega učitelja veščin po § 46. tega zakona, če so delovali najmanj 2 leti v šoli. Tega izpita ne opravljajo oni učitelji veščin, ki so se usposobili po zrelostnem izpitu s posebnim izpitom za pouk poedinih veščin na meščanskih šolah in tudi ne oni, ki imajo najmanj 10 let uspešne učiteljske službe;

4. za učiteljice ročnih del dosedanje učiteljice ženskih del, kolikor to zahtevajo šolske potrebe.

§ 61.

Upravitelji (direktorji, ravnatelji) in učitelji meščanskih šol, ki se ne prevedejo po § 60., se dajo na razpolaganje ministru za prosveto, ki jih sme razporediti po njih kvalifikaciji, in sicer upravitelje za učitelje na meščanskih šolah, ostale učitelje za učitelje na narodnih šolah.

§ 62.

V petih letih od dne, ko stopi ta zakon v moč, se smejo kljub §§ 43. in 44. tega zakona postavljati za upravitelje in redne učitelje meščanskih šol tudi oni, ki so opravili diplomski izpit na nižjem tečaju višje pedagoške šole ali njej enake šole in ki imajo najmanj 10 let državne službe v prosvetni stroki.

§ 63.

V petih letih ko stopi ta zakon v moč, se smejo postavljati za začasne učitelje veščin za telovadbo osebe, ki so dovršile četrti razred srednje šole in opravile sokolski prednjaški izpit.

Pravico opravljati izpit po § 46. tega zakona, pridobe po najmanj dveh letih delovanja v šoli in ga opravljajo po predpisih zakona o srednjih šolah.

§ 64.

Obstoječe privatne meščanske šole z državnim učnim jezikom, ki se prilagode v štirih mesecih od dne, ko stopi

ta zakon v veljavo, povsem temu zakonu, ostanejo še dalje, toda nove privatne meščanske šole se ne smejo ustanavljati.

§ 65.

Takoj ko stopi ta zakon v moč, odredi minister za prosveto po zaslišanju banskih uprav, katere meščanske šole vzdržuj država, katere pa banovine ali občine, če občine na to pristanejo.

§ 66.

Sedanja poslopja meščanskih šol, ki ne ustrezajo predpisom tega zakona, se morajo v petih letih zamenjati z novimi ali spraviti v sklad z zakonskimi predpisi. Drugače se morajo šole zatvoriti.

§ 67.

Dokler se ne predpiše pravilnik po § 59. tega zakona, se vrši nadzorstvo nad meščanskimi šolami po predpisih zakona o narodnih šolah.

V srezih, katerih prosvetni referenti nimajo izobrazbe za učitelje meščanskih šol, vrše učno-instruktivno vodstvo, dokler tako stanje traja, začasno banski šolski nadzorniki ali banski prosvetni inspektorji, če tudi banski šolski nadzorniki nimajo izobrazbe, predpisane za učitelje meščanskih šol; samo administrativno nadzorstvo vrše sreski šolski nadzorniki.

§ 68.

V šestih mesecih, k stopi ta zakon v moč, predpiše minister za prosveto pravilnike za uporabo tega zakona.

Ti pravilniki morajo obsegati tudi učne načrte in programe za meščanske šole.

V istem roku odredi minister za prosveto smer obstoječim meščanskim šolam (§ 16.).

§ 69.

Disciplinski prestopki upraviteljev in ostalih učiteljev meščanskih šol, storjeni, preden stopi ta zakon v moč, se obravnavajo po predpisih, ki so o tem doslej veljali, le da odločuje ban v svojstvu disciplinskega poverjenišтва prve stopnje, v drugi in poslednji stopnji pa odloča minister za prosveto.

§ 70.

Ta zakon stopi v moč od dne, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

Od tedaj prestanejo veljati vsi zakoni, uredbe in pravilniki, ki so veljali za meščanske šole.

Našemu ministru za prosveto priporočamo, naj ta zakon razglasi, vsem Našim ministrom, naj skrbe za njegovo izvrševanje, oblastvom zapovedujemo, naj postopajo po njem, vsem in vsakomur pa, naj se mu pokoravajo.

V Beogradu, dne 5. decembra 1931.

Aleksander s. r.

Minister za prosveto
Bož. Ž. Maksimović s. r.

Videl
in pritisnil državni pečat
čuvar državnega pečata,
minister pravde
dr. Drag. S. Kojić s. r.

Predsednik
ministrskega sveta,
minister za notranje posle,
P. R. Živković s. r.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000176863

V založbi tiskarne Merkur v Ljubljani

so izšle sledeče

leposlovne knjige:

- Conan Doyle-Mulaček: **Pozna osveta.** Detektivski roman broš. Din 25—, vez. Din 30—
- Jack London: **Morski vrag.** Roman broš. Din 20—, vez. Din 30—
- Kreff: **V oklopnjaku okoli sveta.** V dveh delih; vsak del broš. Din 20—, vez. Din 26—
oba dela skupaj broš. Din 40—, vez. Din 46—
- Ouida: **Kneginja Zurova.** Roman broš. Din 30—, vez. Din 35—
- Ouida: **Farnmor.** Roman broš. Din 28—, vez. Din 35—
- P. Ripson: **Marsove skrivnosti.** Roman broš. Din 28—, vez. Din 35—
- Claude Anet: **Arijana.** Roman broš. Din 24—, vez. Din 32—
- J. Špicar: **Martin Napuh.** Pravljica za mladino v petih slikah broš. Din 10—
- Radivoj Rehar: **Popotovanje po zvezdi Večernici** broš. Din 12—

Razno:

- Pravila naših delniških družb broš. Din 15—
- Dnevnik za babice broš. Din 4—
- Porodni izkazi broš. Din 1—

Ob naročilu je poslati denar naprej in za odpravo in poštino še po 1 Din za izvod.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklam-
ne, časopise, knjige, večbar-
vni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ŠT. 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.

V TISKARNI MERKUR

izhajajo med drugimi:

SLUŽBENI LIST

kraljevske banske uprave Dravske banovine

TRGOVSKI LIST

strokovno glasilo za trgovino, obrt in in-
dustrijo. Izhaja trikrat na teden ter velja
celoletno Din 180 —, mesečno Din 15.—

